

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

-

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

-

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

-

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Lakiluonnoksessa (68 §) esitetty tuulivoimalan vähimmäisetäisyys -kahdeksan kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeus – olemassa olevasta ja tulevasta asutuksesta niillä alueilla, joita ei maakuntakaavassa ole osoitettu tuulivoimalle, karsii tuulivoimalle soveltuvien alueiden määrää oleellisesti etenkin Etelä-Suomessa, jossa toisaalta sähköenergialle on suurin tarve. Tuulivoiman etäisyys asutuksesta tulisi määritellä kaavoituksessa vaikutusten

arvioinnin tuloksena. Lain tasolla tulisi esittää etäisyysääntelyn tarkoitus ja tavoite.

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

Lakiluonnoksen 83 § esitetty hallintolain mukainen tiedoksiantomenettely kaavaprosessin ehdotusvaiheessa poikkeaa kaavaprosessin muihin vaiheisiin liittyvästä tiedottamisesta. Tämä lisää mahdollisuutta menettelyvirheisiin kaavaprosessin aikana.

Lakiluonnoksen 78 § mukaan asemakaavaa laadittaessa olisi muun ohessa arvioitava kaavan todennäköisesti merkittävät vaikutukset rakentamisen kustannuksiin. Uusien arvioitavien asioiden sisällyttäminen kaavoitukseen jo nykyisin kohdistuviin selvitysvelvollisuuksiin ei sujuvoita kaavojen laadintaa. Epäselväksi jää myös, miten kussakin tapauksessa määriteltäisiin sellainen rakentamisen kustannusten taso, johon kaavan merkittäviä vaikutuksia verrattaisiin.

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

Muutoksenhakuoikeutta asemakaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on lakiluonnoksessa (114 §) esitetty rajattavaksi käsittämään vain asianosaiset, jos asemakaava on laadittu voimassa olevan yleiskaavan alueelle yleiskaavan ohjausvaikutuksesta poikkeamatta. Valitusoikeus olisi vain heillä, joiden oikeuteen, etuun ja velvollisuuteen asemakaava voi vaikuttaa. Tällaisissa tapauksissa kunnan jäsenillä ei lakiluonnoksen mukaan enää olisi oikeutta hakea muutosta asemakaavan hyväksymispäätökseen. Herää kysymys vähentääkö esitetty valitusoikeuden rajaaminen todella hallintotuomioistuinten työmäärää ja nopeuttaako se kaavaprosesseja, jos jatkossa osassa tapauksista joudutaan ensin tulkitsemaan ja selvittämään, onko valitusoikeutta olemassa.

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto ja voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislaki)

Liitelaki, Laki kaavojen toteuttamisesta

Liitelakiin kaavojen toteuttamisesta (101 a §) lisättäväksi esitetty metsätalouden harjoittamisen rajoituksia koskeva korvaus on kunnille kohtuuton, kun otetaan huomioon asetettu korvauskynnys ja kaavojen sisältövaatimukset. Kunnat eivät enää voisi laatia luonnon monimuotoisuutta koskevia

sisältövaatimuksia täyttäviä kaavoja ilman huomattavaa korvausvelvollisuutta. Korvausvelvollisuus on ristiriidassa uuteen alueidenkäyttölakiin (34 §) lisättäväksi esitetyn yleiskaavojen sisältövaatimuksen kanssa, joka luonnonarvojen lisäksi korostaa juuri luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamista kaavoituksessa.

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

-

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Koivula Iiris
Paimion kaupunki - ympäristölautakunta